
I. PHẦN MỞ ĐẦU.

1. Bối Cảnh chọn đề tài:

Trong thời đại ngày nay, như chúng ta đã biết trẻ em là niềm hạnh phúc của mỗi gia đình, là tương lai của mỗi dân tộc cũng được xác định là tương lai của đất nước, là những chủ nhân quyết định vận mệnh đất nước trong một thế kỷ tiếp theo. Với lứa tuổi mầm non, ngoài nhiệm vụ chăm sóc, nuôi dưỡng trẻ thì giáo dục trẻ cũng là một nhiệm vụ hết sức cần thiết. Chất lượng chăm sóc, giáo dục trẻ là vấn đề nóng được cả xã hội quan tâm hàng năm, khi chuẩn bị bước vào một mùa khai giảng mới. Ở mọi thời đại, giáo dục và đào tạo luôn chiếm một vị trí rất quan trọng đối với mỗi quốc gia, mỗi dân tộc. Trong xu thế phát triển tri thức hiện nay, giáo dục - đào tạo được xem là chính sách, biện pháp quan trọng hàng đầu. Là thước đo phát triển của mỗi quốc gia. Cùng với một số ngành khác, giáo dục góp phần nâng cao nhận thức và đời sống xã hội của con người. Do đặc điểm lứa tuổi, việc giáo dục cho trẻ mầm non được triển khai theo phương châm “học bằng chơi, chơi mà học”. Trong mục tiêu chương trình giáo dục Mầm non giúp trẻ phát triển toàn diện các lĩnh vực (thể chất, nhận thức, ngôn ngữ, thẩm mỹ, tình cảm-kỹ năng xã hội. Trong đó lĩnh vực phát triển nhận thức cho trẻ Mầm non là lĩnh vực có vai trò vô cùng quan trọng, đóng góp trong việc giúp trẻ phát triển các lĩnh vực đáp ứng nhu cầu phát triển toàn diện của trẻ, là tiền đề cho trẻ sau này.

Ở trường Mầm non trẻ không chỉ được chăm sóc mà còn được làm quen với nhiều hoạt động khác nhau, trong đó hoạt động “làm quen với toán” có ý nghĩa quan trọng trong việc phát triển nhận thức của trẻ, phát triển toàn diện ngay từ lứa tuổi mầm non. Việc hình thành các biểu tượng toán ban đầu cho trẻ mầm non có một vai trò hết sức to lớn. Hình thành biểu tượng toán cho trẻ không nhằm đào tạo ở trẻ khả năng nhận thức như phán đoán, so sánh, phân tích, tổng hợp mà còn giúp trẻ có được những kiến thức sơ đẳng về tập hợp số lượng, về kích thước, hình dạng, khả năng định hướng không gian và định hướng về thời gian. Đặc biệt hơn đây còn là một nội dung quan trọng nhằm góp phần phát triển trí tuệ cho trẻ, giáo dục toàn diện nhân cách. Vậy làm thế nào để hình thành ở trẻ những yếu tố

của một nhân cách phát triển toàn diện, hài hoà, là sự phát triển về nhận thức qua đó phát triển ngôn ngữ, thẩm mỹ, tình cảm và xã hội, thể chất, thể lực.

Quá trình hình thành các biểu tượng ban đầu về toán cho trẻ mẫu giáo là điều cần thiết. Góp phần quan trọng cho việc hình thành và phát triển nhân cách của trẻ, nên việc dạy học và giáo dục đóng vai trò vô cùng quan trọng trong việc hình thành và phát triển nhân cách cùng với việc tiếp thu lĩnh hội tri thức của trẻ, vì thế để đạt được hiệu quả cao trong công tác giảng dạy và hình thành được các biểu tượng sơ đẳng ban đầu về toán cho trẻ là một hoạt động thiết thực và quan trọng của việc giáo dục trẻ mầm non. Điều đó có tác dụng thúc đẩy và góp phần tích cực vào việc giáo dục và truyền thụ tri thức giúp cho trẻ phát triển được đầy đủ hơn và toàn diện hơn.

2. Lý do chọn đề tài:

Giáo dục mầm non ngày càng được xã hội quan tâm. Bên cạnh hoạt động vui chơi, trẻ mầm non được lĩnh hội nhiều kiến thức, kỹ năng phù hợp lứa tuổi thông qua các hoạt động học tập về năm lĩnh vực phát triển. Bởi vậy các phương pháp giáo dục cho trẻ luôn không ngừng được cải thiện, đổi mới nhằm đáp ứng với sự thay đổi và phát triển của thời đại. Đặc biệt giáo dục lấy trẻ làm trung tâm là phương pháp đang ngày càng nhận được sự nhiều quan tâm và áp dụng rộng rãi. Hiện nay theo quan điểm “Lấy trẻ làm trung tâm” là một quan điểm giáo dục tiến bộ về vị trí của trẻ và vai trò của giáo viên. Quan điểm này định hướng cho giáo viên mầm non trong việc xây dựng kế hoạch chăm sóc giáo dục và tổ chức các hoạt động cho trẻ.

Việc dạy trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi nắm chắc các kiến thức trong hoạt động làm quen với biểu tượng toán sơ đẳng, không những giúp cho trẻ học, bộ môn toán sau này dễ dàng hơn mà còn giúp trẻ tiếp thu kiến thức các môn học khác một cách nhanh nhạy và chính xác hơn. Làm quen với toán có nhiều biểu tượng khác nhau: biểu tượng toán về tập hợp, số lượng, phép đếm; định hướng không gian, phép đo, hình dạng, kích thước và với mỗi biểu tượng có các dạng tiết khác nhau. Vì vậy người giáo viên phải có chuyên môn vững vàng và linh hoạt, sáng tạo mới dạy tốt môn học này.

Một số biện pháp hiệu quả giúp trẻ 4-5 tuổi làm quen với toán

Trên thực tế, đa số giáo viên mầm non chưa nắm chắc nội dung và phương pháp của hoạt động làm quen với toán. Việc thực hiện các tiết học còn lúng túng từ khâu xác định đề tài phù hợp với lứa tuổi, lên giáo án đến tiến hành tổ chức hoạt động. Do đó chất lượng các hoạt động còn hạn chế. Cho thấy các hoạt động cho trẻ “Làm quen với Toán” là môn học thường mang lại cảm giác khô khan, cứng nhắc và trừu tượng, Các giờ học toán thường lặp đi lặp lại nhiều lần các nội dung tương đối giống nhau, trẻ chưa hứng thú trong giờ học cho nên khi học trẻ thường rất nhanh chán sẽ không thu hút được sự chú ý của trẻ nếu như giáo viên không tạo điều kiện cho trẻ học tập, không tổ chức sáng tạo nhiều trò chơi trong việc tổ chức các hoạt động, không tập trung đến sự chú ý của trẻ, đến khả năng của trẻ thì kết quả sẽ hạn chế. Chính vì vậy hoạt động làm quen với toán nói riêng và các hoạt động khác trong trường mầm nói chung luôn cần người giáo viên phải chủ động và linh hoạt trong mọi tình huống, phát huy khả năng sáng tạo trong việc tổ chức các hoạt động. Làm thế nào để tạo được sức hút đối với trẻ, làm trẻ hứng thú và tích cực trong các hoạt động học toán. Để cải thiện thực trạng trên yêu cầu giáo viên phải nắm chắc kiến thức một cách có hệ thống và chính xác, người giáo viên phải có sự đổi mới trong phương pháp dạy trẻ theo hướng tích cực hoá hoạt động lấy trẻ làm trung tâm. Qua hoạt động làm quen với toán trẻ có thể trải nghiệm được vốn sống của bản thân và hình thành được một số khái niệm ban đầu về toán học giúp cho trẻ độc lập trong suy nghĩ, tự tin hơn, tạo tiền đề vững chắc cho trẻ. Trẻ tự mình khám phá nhận xét phán đoán về những vấn đề có liên quan đến môn học.

Tôi là một giáo viên trẻ cả về tuổi đời và tuổi nghề, luôn trăn trở, tìm tòi những biện pháp để tiến hành hoạt động làm quen với toán hấp dẫn cho trẻ học tập và đạt hiệu quả ngày càng tốt hơn. Chính vì vậy để nâng cao chất lượng cho trẻ làm quen với biểu tượng toán sơ đẳng cho trẻ, tôi mạnh dạn nghiên cứu thực hiện và viết đề tài “Một số biện pháp hiệu quả giúp trẻ 4-5 tuổi làm quen với toán”. Và đây cũng là một đề tài hữu ích cho công tác giảng dạy nhằm giúp giáo viên mầm non nghiên cứu và tổ chức hiệu quả hơn với hoạt động này.

3. Phạm vi và đối tượng nghiên cứu:

Một số biện pháp hiệu quả qua giúp trẻ 4-5 tuổi làm quen với toán

Nghiên cứu đề tài “Một số biện pháp hiệu quả giúp trẻ 4-5 tuổi làm quen với toán”. Được thực hiện tại lớp chồi 1, trường Mầm Tân Thông Hội 2, năm học 2023 - 2024.

4. Mục đích nghiên cứu:

Sáng kiến kinh nghiệm mầm non môn toán này nhằm tìm ra những biện pháp sử dụng đồ dùng, đồ chơi trực quan hấp dẫn để tìm ra hướng giải quyết tốt nhất hình thành những biểu tượng toán học sơ đẳng cho trẻ 4- 5 tuổi một cách chính xác và bền vững, đồng thời phát huy cao nhất tính tích cực của trẻ.

Trên cơ sở tìm hiểu, đánh giá thực trạng công tác giáo dục lĩnh vực phát triển nhận thức về hoạt động làm quen với toán cho trẻ 4-5 tuổi tại nhóm lớp tôi đang phụ trách, từ đó tôi xác định và đề ra một số biện pháp giúp trẻ 4-5 tuổi hứng thú tham gia hoạt động làm quen với toán đạt hiệu quả cao.

Biện pháp này nhằm mục đích giúp trẻ hứng thú tham gia vào các hoạt động phát triển nhận thức mà không bị nhàm chán, đáp ứng nhu cầu và khả năng của từng cá nhân, giúp giáo viên dễ dàng tổ chức các hoạt động và trẻ có thể hoạt động ở mọi lúc mọi nơi.

5. Điểm mới trong kết quả nghiên cứu

Các hoạt động làm quen với toán đều tổ chức theo quan điểm: “Lấy trẻ làm trung tâm” trẻ được mở rộng việc học theo nhiều cách, đáp ứng nhu cầu và khả năng của từng cá nhân. Trẻ hứng thú tích cực tham gia các hoạt động góp phần phát triển nhận thức. Chú trọng đổi mới tổ chức môi trường giáo dục nhằm kích thích và tạo cơ hội cho trẻ tích cực khám phá, thử nghiệm và sáng tạo cho trẻ tiếp cận nội dung và hình thức hoạt động theo hình thức từ đơn giản, dễ rồi khó dần dựa trên nền những kiến thức đã biết. Có tính tương tác cao giữa cô và trẻ mang lại niềm yêu thích đến trường cho trẻ. Trong đó hoạt động làm quen với toán góp phần quan trọng trong việc tạo môi trường cởi mở và truyền cảm hứng cho các việc học tập của trẻ ở lứa tuổi này.

II. PHẦN NỘI DUNG

1. Cơ sở lý luận

Lứa tuổi mầm non là lứa tuổi bước đầu hình thành các tư duy của trẻ như: Tư duy trực quan hình ảnh, tư duy trực quan hình tượng, tư duy sáng tạo và tư duy logic, qua chương trình giáo dục mầm non các nhà nghiên cứu đã khảo sát tìm hiểu phân tích, đánh giá và đưa ra các bài học dành cho từng độ tuổi khác nhau, từ đó có các cơ sở để đánh giá và áp dụng đối với trẻ.

Trẻ học thông qua chơi, chơi mà học tuy nhiên trẻ cũng bắt đầu tiếp xúc với các kiến thức về toán từ đơn giản đến phức tạp, từ dễ đến khó, thông qua các môn học sẽ giúp trẻ phát triển tất cả các mặt một cách toàn diện cả thể chất và tinh thần nhằm giúp cho trẻ có những trải nghiệm và vốn kinh nghiệm sống đầu đời.

Toán học còn góp phần phát triển khả năng chú ý lâu bền của trẻ và chú ý có chủ định của trẻ, rèn luyện và phát triển tư duy, so sánh, phân tích, tổng hợp, khái quát hóa, góp phần hoàn thiện phát triển năng lực cảm giác, thúc đẩy sự ham hiểu biết của trẻ, trong quá trình tiếp thu kiến thức của trẻ phải có sự tham gia tích cực của giác quan mà chủ yếu là thị giác, xúc giác sau đó dùng ngôn ngữ để khái quát những nhận biết đó. Trẻ có khả năng đếm thành thạo trong phạm vi 10 nắm vững thứ tự gọi tên các số, trẻ hiểu số cuối cùng được gọi trong phép đếm chỉ số lượng trong tập hợp đó. Trẻ còn biết thêm bớt thành thạo trong phạm vi 5, mỗi số lớn hơn số liền trước là một đơn vị. Qua đó giúp trẻ dễ dàng trong quá trình nhận biết các đồ dùng trong thực tế, phát triển được trí thông minh ngay từ tuổi ấu thơ tạo tiền đề cho trẻ bước lớp lớn được dễ dàng hơn.

Bên cạnh việc nắm vững các đặc điểm tâm sinh lý của lứa tuổi, nắm vững phương pháp, còn đòi hỏi người giáo viên phải sáng tạo, chủ động trong việc lựa chọn phương pháp và biện pháp để cho các hoạt động dạy đạt hiệu quả.

2. Thực trạng của vấn đề

Mỗi môn học đều có vai trò quan trọng góp phần vào việc hình thành nhân cách của trẻ em. Trong đó môn toán ở trường mầm non giữ vai trò hết sức quan trọng, bởi toán học cung cấp cho trẻ em những kiến thức đầu tiên, là cơ sở cho việc phát triển kỹ năng tính toán và tư duy, giúp trẻ em nhanh chóng hoàn thiện mình. Năm học 2023 – 2024 tôi được nhà trường phân công giảng dạy lớp Chồi 1 với sĩ số là 40 cháu trong đó có 19 trẻ nam và 21 trẻ nữ, tôi đã xem hồ sơ của

Một số biện pháp giúp trẻ 4-5 tuổi làm quen với toán

trẻ, nắm bắt tình hình tâm sinh lý của từng trẻ để có kế hoạch giáo dục. Đầu năm học, tôi đã tổ chức nhiều hoạt động khác nhau nhằm khảo sát tình hình của trẻ trong quá trình tổ chức thực hiện các hoạt động chăm sóc giáo dục trẻ, đặc biệt là lĩnh vực làm quen với toán tôi nhận thấy trẻ lớp tôi còn thụ động và cứng nhắc, chưa tự tin tham gia vào hoạt động, trẻ chưa hứng thú với môn học này, cho nên dẫn đến trong quá trình tổ chức các hoạt động liên quan đến toán học chưa đạt hiệu quả cao .

*** Thuận lợi**

Trong quá trình tìm tòi nghiên cứu tham khảo tài liệu để viết sáng kiến .Tôi nhận được sự quan tâm của Ban giám hiệu và tổ chuyên môn nhà trường, luôn tạo điều kiện thuận lợi cho giáo viên được sinh hoạt chuyên môn và tập huấn, đi dự các chuyên đề về nhận thức để học hỏi trao đổi thêm kiến thức về chuyên môn cho bản thân và rút kinh nghiệm trong công tác giảng dạy. Tạo điều kiện cơ sở vật chất đầy đủ, lớp học được trang bị đầy đủ các thiết bị, đồ dùng thuận tiện, phù hợp với độ tuổi của trẻ. Hai giáo viên của lớp nhiệt tình, yêu nghề mến trẻ, luôn phối hợp nhịp nhàng với nhau và có trình độ chuyên môn đạt chuẩn và trên chuẩn. Về đội ngũ giáo viên đạt chuẩn, thường xuyên giúp đỡ lẫn nhau cùng nhau làm đồ dùng đồ chơi và dự giờ thăm lớp đóng góp ý kiến để nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ. Ban giám hiệu luôn quan tâm chỉ đạo sâu sát, tạo điều kiện thuận lợi cho giáo viên. Đa số phụ huynh của lớp nhiệt tình, quan tâm chu đáo tới trẻ, ý thức được tầm quan trọng của bậc mầm non và thường xuyên trao đổi và phối hợp với giáo viên và nhà trường để cùng chăm sóc giáo dục trẻ.

*** Khó khăn**

Số trẻ đông nên giáo viên khi tổ chức hoạt động còn chưa quan tâm nhiều đến đặc điểm cá nhân trẻ dẫn đến gặp nhiều khó khăn trong việc làm quen với toán. Sự phát triển khả năng về toán học tuy cùng một lứa tuổi nhưng lại ở một mức độ khác nhau nên khả năng nhận thức sơ đẳng về toán của trẻ không đồng đều. Đa số trẻ chưa thích nghi với môi trường lớp mới, cô mới, còn rụt rè nhút nhát. Bên cạnh đó, có một số trẻ là học sinh mới chưa học qua các lớp dưới nên cũng ảnh hưởng rất nhiều đến việc tổ chức hoạt động cho trẻ. Trẻ ở nhà tiếp xúc nhiều với

Một số biện pháp hiệu quả giúp trẻ 4-5 tuổi làm quen với toán

điện thoại nên sự tập trung chú ý của trẻ vào các hoạt động đôi khi còn hạn chế, một số trẻ phát âm chưa chuẩn, nên việc tạo hứng thú cho trẻ trong hoạt động làm quen với toán còn gặp nhiều khó khăn. Môi trường trong và ngoài lớp chưa thật sự phong phú, hấp dẫn trẻ, kích thích trẻ tò mò, khám phá tham gia vào hoạt động. Đa số trẻ chưa biết đếm, so sánh..., trẻ khó nhớ các thuật ngữ sử dụng trong toán học, trẻ chưa hứng thú với môn học này, cho nên dẫn đến trong quá trình tổ chức các hoạt động liên quan đến làm quen với biểu tượng toán chưa đạt hiệu quả cao.

3. Biện pháp tiến hành giải quyết vấn đề

Với trẻ 4-5 tuổi việc làm quen với biểu tượng toán là hoạt động cần thiết, không những tạo cho trẻ có được tính nhanh nhẹn, thông minh, hoạt bát, sáng tạo trong khi thực hiện hoạt động ở trên lớp cũng như trong các hoạt động khác.

Hoạt động làm quen với toán là một bộ phận không thể tách rời trong lĩnh vực phát triển nhận thức cho trẻ và trong công tác giáo dục trẻ một cách toàn diện.

Để giải quyết những vấn đề khó khăn trên tôi đã tiến hành và tìm ra một số biện pháp hiệu quả giúp trẻ 4-5 làm quen với toán như sau:

****Biện pháp 1: Nắm bắt tình hình và khả năng làm quen với toán của trẻ.***

Trước khi tổ chức các hoạt động chăm sóc giáo dục cho trẻ để đạt hiệu quả cao và giúp trẻ phát triển nhận thức tốt thì bước đầu tiên tôi làm là nắm bắt trình độ kiến thức và nhu cầu của trẻ khi tham gia vào các hoạt động làm quen với toán. Đầu năm học, sau khi trẻ đã vào nề nếp ổn định và đã quen với môi trường lớp học thì tôi và bạn cùng lớp tiến hành tổ chức các hoạt động như: Giờ học, giờ chơi để nắm bắt tình hình của cả lớp và khả năng nhận thức cũng như các lĩnh vực khác để có kế hoạch xây dựng nội dung chương trình giáo dục phù hợp, đồng thời trao đổi với phụ huynh về việc học tập của trẻ. Nhưng cũng có một số phụ huynh đôi khi bận công việc, thường nhờ người rước nên đôi khi cũng gặp khó khăn về việc trao đổi trực tiếp với phụ huynh. Và cuối cùng thì tôi và giáo viên cùng lớp cũng nắm bắt được tình hình lớp cũng như khả năng của trẻ lớp tôi như sau:

Các tiêu chí đánh giá	Khảo sát
-----------------------	----------

	(Tháng 9/2023)
Số trẻ đạt hiệu quả khi tham gia hoạt động làm quen với toán	19/40 = 47,5%
Số trẻ thích chơi với đồ dùng chưa chú ý đến bài giảng của cô	1/40 = 2,5%
Số trẻ có tham gia học toán nhưng chưa thoải mái và tự tin	9/40 = 22,5%
Số trẻ không thích tham gia học toán	6/40 = 15%
Số phụ huynh quan tâm trao đổi với giáo viên về việc học tập của trẻ.	25/40 = 62,5%

***Biện pháp 2: Tạo môi trường hấp dẫn để giúp trẻ làm quen với toán đạt hiệu quả.**

a. Tạo môi trường hấp dẫn để giúp trẻ làm quen với toán đạt hiệu quả.

Đối với trẻ mầm non, lớp học chính là mái nhà thứ hai của trẻ. Cảm giác đầu tiên khi trẻ bước vào lớp đó là sự gần gũi, thân thiện giống nhà của mình. Trong ngôi nhà ấy phải có sự tươi mới, hấp dẫn của những bức tranh, bức ảnh trang trí phù hợp theo chủ đề, phù hợp với lứa tuổi của trẻ.

Theo quan điểm giáo dục lấy trẻ làm trung tâm trong việc xây dựng môi trường giáo dục đạt hiệu quả cho trẻ, tạo điều kiện cho trẻ “chơi mà học, học bằng chơi” ở đó mọi đứa trẻ được chủ động, sáng tạo, tích cực hoạt động để tự chiếm lĩnh tri thức mới. Chính vì thế, sau khi được phân công và triển khai kế hoạch trang trí lớp đầu năm tôi và giáo viên cùng lớp phối hợp với phụ huynh tìm nguyên vật liệu cũng như sưu tầm các hình ảnh, trò chơi, các bài tập để làm sau đáp ứng nhu cầu của trẻ và phù hợp với lứa tuổi trẻ 4-5 tuổi. Điều đầu tiên tôi đã làm được là xây dựng môi trường với nhiều hình ảnh, trò chơi, các bài tập phù hợp với lứa tuổi được Ban Giám hiệu đánh giá cao. Vì thế, lớp tôi đã đạt giải nhất trong việc trang trí lớp đầu năm của toàn trường. Để giúp trẻ phát triển nhận thức tốt, các góc chơi cũng cần có nhiều đồ chơi, trò chơi cho trẻ chơi. Chính vì vậy tôi thiết kế một số trò chơi để tạo điều kiện cho trẻ tham gia học tập và trải nghiệm các kiến thức đã học để mang lại hiệu quả cao. Ở góc chơi toán lớp tôi có nhiều đồ chơi, trò chơi để trẻ chơi như: Các hình khối gỗ, các loại hình học, số lượng,

Một số biện pháp hiệu quả giúp trẻ 4-5 tuổi làm quen với toán

chữ số, một số đồ chơi học toán...sau cho vừa tầm trẻ, trẻ dễ lấy khi chơi, trên mảng tường tôi thiết kế nhiều bài tập không dán cố định trẻ có thể lấy ra dán vào để làm, đa dạng các trò chơi có thể chơi bằng nhiều cách khác nhau. Trẻ có thể chơi so sánh về kích thước nhỏ nhất, nhỏ hơn, to nhất và ngược lạivà còn nhiều bài tập và trò chơi khác nữa như.

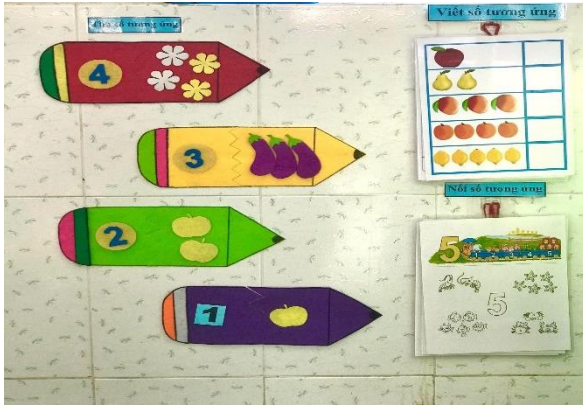

Trang trí môi trường lớp đầu năm

Các bài tập phù hợp với độ tuổi

Một số biện pháp hiệu quả giúp trẻ 4-5 tuổi làm quen với toán

Trẻ có thể lấy đồ chơi trên tường để xuống cùng chơi với bạn

Trẻ chơi tìm số tương ứng trên tường hoặc có thể chơi tìm số tương ứng ở dưới sàn nhà tùy theo ý thích. Đối với những trẻ trung bình thì tìm số theo mẫu, những trẻ khá giỏi thì tìm số theo ý thích, theo yêu cầu. Đối với bài tập “Đếm và nói số lượng tương ứng với chữ số” thì trẻ vừa đếm số lượng vừa nhận biết chữ số tương ứng sau đó dùng bút nối lại, bài tập này dành cho trẻ khá, giỏi.

Hiệu quả mà trẻ đạt được khi tham gia các trò chơi với toán

Trẻ chơi tìm số lượng tương ứng với chữ số

Một số biện pháp hiệu quả giúp trẻ 4-5 tuổi làm quen với toán

Trẻ chơi so sánh to- nhỏ của 3 đối tượng

Trẻ chơi tìm số lượng hoặc chữ số tiếp theo

Môi trường luôn được thay đổi, đặc biệt là góc “ Bé vui học toán” tôi đã tận dụng các tranh vẽ của trẻ làm phương tiện trực quan. Ví dụ: Trẻ vẽ bông hoa kết hợp cho trẻ đếm số lượng bông hoa...được sử dụng chính sản phẩm của mình làm học liệu trẻ sẽ rất thích thú, hoặc chủ đề về các con vật dễ thương: ong, bướm, con cua, con rùa, ngoài ra tôi còn cho trẻ vừa được đếm số lượng vừa vận động tinh, cho trẻ vận các nắp chai vào số lượng tương ứng với chữ số sau đó cho trẻ so sánh, phân nhóm, phân loại, theo đặc điểm riêng, tách gộp...Môi trường phải được thay đổi thường xuyên phù hợp với nội dung và chủ đề giảng dạy. Có như vậy mới kích thích được sự yêu thích, hứng thú và mang lại hiệu quả cao khi tham gia hoạt động làm quen với toán. Ngoài những bài tập trên tường thì tôi còn làm một số trò chơi cho trẻ chơi.

b. Thông qua các trò chơi làm quen với toán giúp trẻ đạt hiệu quả cao.

Một số biện pháp hiệu quả giúp trẻ 4-5 tuổi làm quen với toán

Ngoài việc tận dụng môi trường sẵn có, bản thân tôi sưu tầm một số trò chơi để trẻ có thể chơi trong giờ học, mọi lúc mọi nơi, thông qua chơi trẻ được học vì ở lứa tuổi này trẻ “ học mà chơi, chơi mà học” để mang lại hiệu quả cho trẻ, trẻ sẽ hứng thú không bị nhàm chán, không khi học toán, cụ thể qua các trò chơi như:

+ Trò chơi: Đi nhanh bước đúng

Đây là một trong những trò chơi nhằm củng cố kiến thức về các loại hình cơ bản ở hoạt động làm quen với toán cho trẻ.

Mục đích: Giúp trẻ nhớ được tên các loại hình học cơ bản như: (hình tròn, hình vuông, hình tam giác, hình chữ nhật). Rèn kỹ năng quan sát và phản xạ nhanh ở trẻ.

Chuẩn bị: Cô dán các dạng hình học như: hình tròn, hình vuông, hình tam giác, hình chữ nhật

Luật chơi: Phải đi đến ô có dán hình và bước đúng vào ô hình theo yêu cầu của cô. Ai đi sai phải quay trở lại và nhường lượt chơi cho đội bạn. Đội nào hết người trước là đội thắng cuộc.

Cách chơi: cho trẻ chơi theo nhóm (trước khi chơi cô có thể cho trẻ bốc thăm hoặc oản tù tì để chọn lượt chơi). Khi cô nói đến tên hình nào thì trẻ phải đi lại ô có dán hình đó vào bước vào ô đó. (VD: Cô nói hình vuông trẻ phải đi vào hình vuông, cô nói hình chữ nhật trẻ phải đi vào hình chữ nhật), nếu bước sai phải nhường lượt chơi cho đội bạn và ngược lại. Kết thúc lần chơi, đội nào hết người trước thì đội đó thắng cuộc.

+ Trò chơi: Đếm nhanh đếm đúng:

Chuẩn bị: 6-8 sợi dây thắt vòng tròn sẵn để trẻ có thể sờ và nhận ra được số lượng vòng trên dây, Băng bịt mắt.

Cách chơi:

Trẻ chia thành 2 đội, lần lượt từng trẻ trong mỗi đội lên chơi. Khi chơi trẻ không được nhìn, chỉ dùng tay đếm. Trước khi chơi trẻ sẽ bị bịt mắt lại, có hiệu lệnh bắt đầu thì quản trò sẽ phát cho mỗi trẻ 1 sợi dây có nhiều vòng tròn. Trẻ dùng tay sờ và đếm trên dây của mình có bao nhiêu vòng tròn và nói to số vòng

Một số biện pháp giúp trẻ 4-5 tuổi làm quen với toán

mà mình đã đếm được. Trẻ chơi lần lượt cho đến hết. Đội nào có nhiều kết quả đúng và nhanh nhất sẽ là đội chiến thắng.

+ Trò chơi: Ai tinh mắt

Giáo viên chuẩn bị các con vật như: con gà, con bò, con mèo, con chó và mô hình có ngôi nhà. Giáo viên cho trẻ quan sát mô hình và nói tên các con vật trong mô hình, sau đó yêu cầu trẻ đặt các con vật ở các vị trí xung quanh ngôi nhà như: phía trước, phía sau, bên phải, bên trái của ngôi nhà (ngôi nhà ở giữa). Khi chơi, trẻ nhắm mắt lại, cô thay đổi vị trí các con vật, trẻ mở mắt phải nói được cái gì đã thay đổi, thay đổi như thế nào? Cho trẻ sắp xếp các con vật lại như vị trí ban đầu.

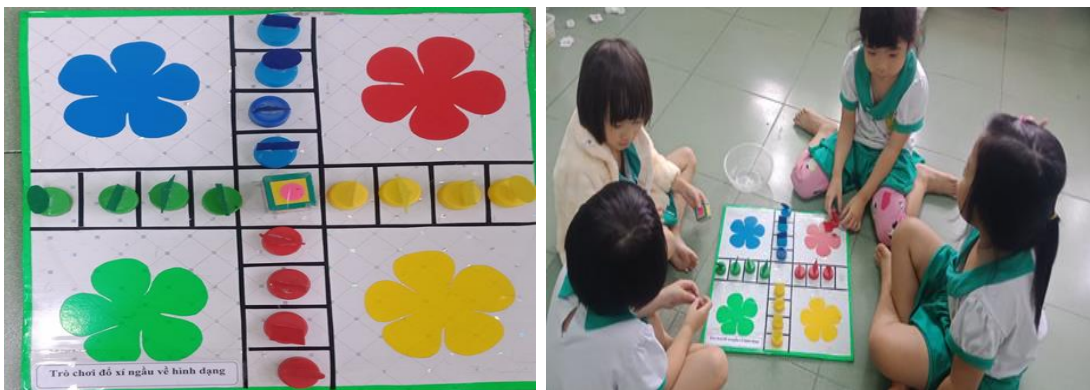
Ngoài ra tôi và bạn cùng lớp suy nghĩ và thiết kế ra một số đồ chơi mang tính chất trò chơi toán học từ các nguyên vật liệu mớ, qua đó luyện cho trẻ kỹ năng đếm, thêm bớt giúp trẻ tự tin với con số, làm toán qua trò chơi. Ở độ tuổi này thiết kế trò chơi toán học là một dạng trò chơi học tập. Trẻ phải giải quyết nhiệm vụ học tập dưới hình thức chơi nhẹ nhàng, thoải mái, giúp trẻ dễ dàng vượt qua những trở ngại, khó khăn nhất định. Trẻ tiếp nhận nhiệm vụ học tập như nhiệm vụ chơi, do đó tính tích cực của hoạt động nhận thức trong lúc chơi được nâng cao. Hãy tạo cho trẻ nhiều cơ hội để ‘chơi’ với các biểu tượng toán, trò chơi giúp trẻ học tốt hơn, các trò chơi thú vị thường dễ dàng tạo ra cho trẻ động cơ để rèn luyện các kỹ năng toán học cơ bản. rèn luyện kỹ năng đếm, đọc bằng mắt các con số. Dành nhiều thời gian để cùng chơi với trẻ những trò chơi như ‘đôminô’, ‘chơi đồ xí ngẫu về hình hình học, về số lượng’, ‘Quay vòng hoa’, “xếp các thẻ bài” theo thứ tự về số lượng, hình dạng ,kích thước... chơi xếp hình với bộ đồ chơi lô-gô, chơi xây dựng bằng các hình khối nhiều màu sắc, kích thước to, nhỏ khác nhau. Các hình khối trong toán học không chỉ nói đến các con số mà còn nói đến kích thước To –nhỏ..., không gian, hình khối và so sánh và lắp ghép các hình khối lại là những đồ chơi toán học không thể thay thế được. Như các trò chơi:

+ Trò chơi: Đồ xí ngẫu về hình hình học, về số lượng:

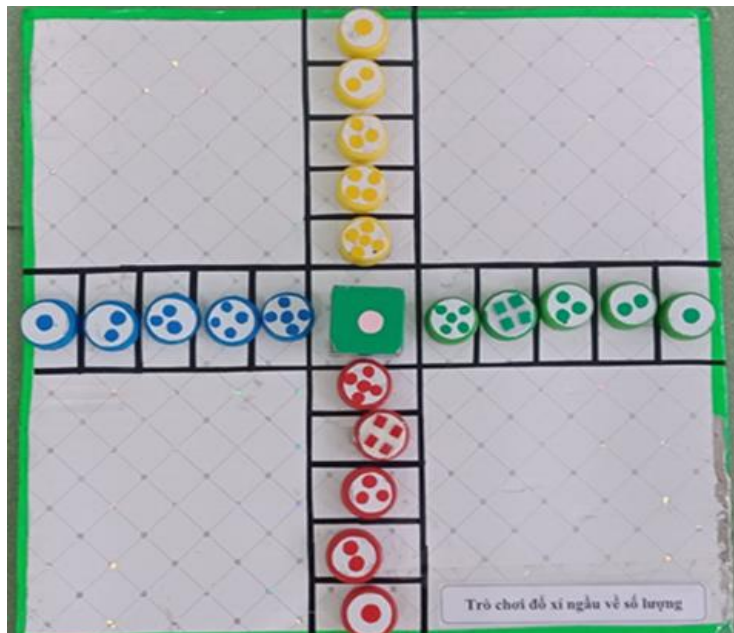
Chuẩn bị: Tấm la phong làm nền, Nắp chai, Đẻ can màu, Khối gỗ vuông làm cột xí ngẫu

Yêu cầu: Trẻ đổ xí ngẫu và chọn số tương ứng với cút xí ngẫu và đặt quân cờ theo thứ tự 1-5

Cách chơi: Nhóm 4 trẻ chơi (Mỗi trẻ chọn quân cờ: Đỏ hoặc, xanh, vàng...theo ý thích) Chơi tay trắng tay đen để chọn lượt đi đầu tiên. Trẻ nào thắng đi đầu tiên bằng cách đổ xí ngẫu (nhưng bắt buộc phải đổ xí ngẫu có số lượng 1 đi đầu tiên thì mới được đặt quân cờ vào bàn cờ theo màu của mình đã chọn) lần lượt xoay vòng với nhau. Trẻ nào đặt được quân cờ thứ 5 vào bàn cờ đầu tiên thì trẻ đó thắng. Tương tự đổ xí ngẫu bằng hình hình học cũng chơi tương tự. Trò chơi này trẻ rất thích chơi và vào giờ vui chơi trong lớp.

+ Trò chơi: Đổ xí ngẫu về hình hình học:

+ Trò chơi: Đổ xí ngẫu về số lượng

+ Trò chơi : Vòng quay hoa

Chuẩn bị : Tám phong làm nền, vải nỉ

Một số biện pháp hiệu quả giúp trẻ 4-5 tuổi làm quen với toán

Yêu cầu: Trẻ sẽ quay, đếm số lượng và tìm chữ số tương ứng với số lượng dính lên mỗi cánh hoa.

Cách chơi: Nhóm 2 trẻ chơi (Mỗi trẻ chọn bông hoa về số lượng hoặc chữ số theo ý thích) Trẻ chơi oẳn tù tì để chọn lượt đi. Trẻ nào thắng được quay vòng quay của mình.(ví dụ: Trẻ quay cánh hoa có số lượng 2 trẻ trẻ còn lại phải tìm cánh hoa của mình có chữ số 2 tương ứng. Và sau đó đổi lại lần sau trẻ thứ 2 quay vòng hoa của mình).

Bên cạnh đó tôi khuyên khích cho trẻ chơi cờ domino để dễ nhận ra cả khối, chữ số trên domino mà không cần phải đếm từng dấu chấm một. Khi trẻ đã thích chơi thì việc học toán qua trò chơi thực hiện các bài tập sẽ trở nên mềm mại, nhẹ nhàng không còn cứng nhắc nữa. đồng thời rèn khả năng tư duy logic cho trẻ, đây là tư duy chủ yếu của trẻ lứa tuổi này.

Ngoài thiết kế đồ chơi toán học cho trẻ, tôi còn làm những học cụ dạy học phù hợp với nội dung bài dạy, với chủ đề, điều kiện trường, lớp. Đảm bảo tính thẩm mỹ, an toàn, hợp vệ sinh. Khi sử dụng các đồ dùng trực quan, tôi thường lựa chọn thời điểm cho phù hợp, phải sử dụng đúng lúc, đúng chỗ nhằm phát huy tác dụng của các đồ dùng trực quan, và kích thích thêm hứng thú cho trẻ trong giờ học, chú ý những hình ảnh sử dụng trong hoạt động học toán phải là những hình ảnh chuẩn xác. Là giáo viên tôi luôn nắm rõ đặc điểm tâm sinh lý của trẻ để làm ra những học cụ phù hợp với trẻ đảm bảo tính khoa học, trực quan, vừa sức và trình tự hệ thống, đây cũng là một điều mà tôi rất lưu ý.

***Biện pháp 3: Ứng dụng công nghệ thông tin vào tổ chức hoạt động làm quen với toán**

Một số biện pháp hiệu quả giúp trẻ 4-5 tuổi làm quen với toán

Từ việc thực hiện các bài tập trên tường, các trò chơi toán học, sách vở, và học từ những học đồ dùng dạy học khác ở lớp, để mang lại hiệu quả trong hoạt động làm quen với toán và cảm giác tiếp thu khác lạ với môi trường ở lớp, mỗi khi tổ chức hoạt động học cũng như cho trẻ tham gia hoạt động phòng chức năng ở trường tôi cho trẻ thực hiện trên bảng tương tác sẽ giúp trẻ tích cực hơn và đạt hiệu quả hơn trong các bài tập, trò chơi cô đưa ra. Chính vì thế tôi đã và tham khảo tài liệu, Duy trì cách thức soạn giáo án điện tử để phục vụ cho quá trình giảng dạy của tôi được tốt hơn đồng thời với hình thức này đã góp phần cho giờ học toán của tôi được sinh động hơn, hấp dẫn hơn và trẻ tích cực hơn. Với những việc làm đơn giản đó nhưng vẫn mang lại hiệu quả cho trẻ như: dùng hiệu ứng chèn hình ảnh xuất hiện bất ngờ, biến mất con vật, bông hoa..., soi rọi được bên trong đồ vật và nghe những hiệu ứng âm thanh phong phútrẻ được tương tác với đồ dùng sử dụng phần mềm trẻ rất thích thú và học tập vui vẻ.

Hoạt động làm quen với toán trên bảng tương tác

***Biện pháp 4: Cho trẻ làm quen với toán ở mọi lúc mọi nơi sẽ giúp trẻ đạt hiệu quả cao.**

Đối với các phòng học chật hẹp với những bức tường bao quanh thì môi trường thiên nhiên luôn luôn mang lại cho trẻ cảm giác thoải mái và nhiều phần khởi nhất, chính vì vậy tôi lựa chọn thời gian trẻ hoạt động ngoài trời để trẻ ôn luyện lại những kiến thức đã học hay làm quen với nội dung giáo dục mới. Tôi thường xuyên dành nhiều thời gian cho trẻ trải nghiệm cùng thiên nhiên, qua đó

Một số biện pháp hiệu quả giúp trẻ 4-5 tuổi làm quen với toán

trẻ được học mà chơi, chơi mà học, thiên nhiên luôn tạo cho trẻ nhiều điều bất ngờ, sự tò mò, lòng ham thích khám phá, học qua chơi kiến thức sẽ khắc sâu hơn. Mọi vật xung quanh đều có thể đếm được, tận dụng những gì sẵn có trong sân trường, tôi dạy trẻ những kỹ năng đếm số lượng theo khả năng cụ thể như:

Ví dụ: Cô yêu cầu trẻ đếm số lượng cây đã trồng và đếm có tất cả bao nhiêu cây? Hoặc đếm số lượng bông tùy vào khả năng của trẻ.

Trẻ đếm số lượng cây, bông hoa theo khả năng của trẻ

Từ những học cụ là những cây trồng xung quanh, quan sát vườn rau, vườn cây của trường trẻ học đếm số lượng và cô yêu cầu trẻ và phân biệt các vị trí của cây có trong sân trường.

Trẻ vừa chơi vừa học về số lượng ở mọi lúc mọi nơi

Trẻ đến số lượng cây và chơi với những chữ số ngoài trời

Ngoài tập đếm số lượng, tôi có thể dạy trẻ so sánh kích thước 3 loại hoa (to nhất, nhỏ hơn, nhỏ nhất), làm các phép đo độ dài của một đối tượng bằng nhiều dụng cụ đo khác nhau như lá cây, nhánh cây khô, bàn tay, bàn chân của trẻ, que, gạch gỗ... đều này làm cho trẻ rất thích thú.

Để tạo hoạt động làm quen với toán đạt hiệu quả thì đầu giờ học hoặc khi chuyển tiếp giữa các hoạt động, tôi lồng ghép âm nhạc vào hoạt động làm quen với toán.

Ví dụ: Bài hát “Bé tập đếm” tạo sự hào hứng khi bắt đầu giờ học: “Một con vịt xoè ra hai cái cánh, hai con bò nó lúc lắc cái đầu, ba gà con kêu chirp chirp chirp, ...Một, hai, ba, bốn, năm, sáu, bảy, tám, chín, mười...ha ha ha”. Qua bài hát này rèn cho trẻ kỹ năng đếm một cách vui vẻ, nhẹ nhàng.

Tạo điều kiện cho trẻ sử dụng các biểu tượng toán như là một phương tiện để giúp trẻ thực hiện vào giờ hoạt động tạo hình.

Ngoài các giờ hoạt động của trẻ ở mọi lúc mọi nơi, tôi còn kết hợp với phụ huynh trong việc cho trẻ làm quen với toán ở nhà thông qua việc trao đổi thông tin trên bảng thông tin của lớp, zalo, eNetViet bằng các hình ảnh và hoạt động của trẻ ở trường luôn được thông tin đến phụ huynh, từ đó phụ huynh nắm bắt được tình hình học tập của con mình và từ đó thường xuyên chủ động trao đổi với giáo viên về tình hình hoạt động cũng như khả năng tiếp thu việc học và nhất là hoạt động làm quen với toán. Bên cạnh đó lớp tôi còn được sự ủng hộ nhiệt tình từ phía phụ huynh về các đồ dùng, dụng cụ học tập của trẻ.

4. Hiệu quả mang lại của sáng kiến

a. Về phía trẻ:

Sau khi thực hiện các biện pháp trên tại lớp mình, tôi thấy hoạt động làm quen với toán của lớp tôi đạt kết quả tốt hơn, giờ học sinh động, thoải mái. Trẻ tích cực tham gia vào các hoạt động, trẻ của lớp mạnh dạn và tự tin hơn trước rất nhiều và đạt kết quả sau.

Các tiêu chí đánh giá	Khảo sát trước (Tháng 9/2023)	Khảo sát sau (Tháng 01/2024)
Số trẻ đạt hiệu quả khi tham gia hoạt động làm quen với toán.	19/40 = 47,5%	38/40 = 95%
Số trẻ thích chơi với đồ dùng chưa chú ý đến bài giảng của cô	11/40 = 27,5%	0/40 = 0%
Số trẻ có tham gia học toán nhưng chưa thoải mái và tự tin	9/40 = 22,5%	1/40 = 2,5%
Số trẻ không thích tham gia học toán	6/40 = 15%	1/40 = 2,5%
Số phụ huynh quan tâm trao đổi với giáo viên về việc học tập của các cháu	25/40 = 62,5%	40/40 = 100%

b. Về phía cô:

Giáo viên tổ chức nhiều hoạt động sáng tạo hơn giúp trẻ tiếp thu được nhiều kiến thức hơn. Thông qua các giờ hoạt động làm quen với toán, cô và trẻ gần gũi nhau hơn, đồ dùng đồ chơi đa dạng phong phú hơn tạo điều kiện thuận lợi dễ dàng tổ chức các hoạt động cho trẻ. Có nhiều kinh nghiệm hơn trong cách thức tổ chức các hoạt động nhận thức và giúp trẻ phát triển toàn diện hơn.

c. Về phía phụ huynh:

Phụ huynh nhiệt tình và cởi mở hơn trong giao tiếp với giáo viên và trao đổi với giáo viên nhiều hơn trong việc học tập của các bé ở nhà, chủ động phối hợp hơn với giáo viên trong công tác chăm sóc giáo dục trẻ, tạo được sự tin tưởng và tín nhiệm cao đối với giáo viên.

5. Khả năng ứng dụng:

Trong khoảng thời gian qua tôi đã thực hiện một số biện pháp trong việc phát triển khả năng nhận thức của trẻ và đạt được những kết quả cao đó là một điều đáng mừng. Tôi nhận thấy đa số các trẻ có sự tiến bộ rõ rệt về kỹ năng đếm, phân loại, so sánh..., trẻ mạnh dạn và tự tin hơn trong các hoạt động phát triển nhận thức.

Một số biện pháp hiệu quả giúp trẻ 4-5 tuổi làm quen với toán đã được triển khai và áp dụng cho tất cả giáo viên trong toàn trường.

6. Ý nghĩa của sáng kiến:

Với mục tiêu của giáo dục mầm non là giúp trẻ em phát triển về thể chất, trí tuệ, tình cảm thẩm mỹ, hình thành những yếu tố đầu tiên của nhân cách. Hơn nữa trong chương trình giáo dục mầm non, hoạt động làm quen với toán là một hoạt động khoa học nhưng hết sức gần gũi với trẻ, trẻ rất yêu thích, là nguồn hứng thú mạnh mẽ để trẻ tiếp thu kiến thức và nó còn là phương tiện thiết thực để trẻ tham gia các hoạt động giáo dục khác. “Một số biện pháp hiệu quả giúp trẻ 4-5 tuổi làm quen với toán” Tôi thấy trẻ ở lớp mạnh dạn, tự tin, hoạt bát hơn để mang lại hiệu quả cao trong các hoạt động, giờ học nhẹ nhàng hơn, trẻ trải nghiệm được nhiều kiến thức hơn thông qua các trò chơi, thông qua hoạt động nhóm, hoạt động mọi lúc mọi nơi, giúp trẻ phát triển toàn diện.

III. PHẦN KẾT LUẬN

1. Bài học Kinh nghiệm:

Để mang lại hiệu quả cao trong hoạt động làm quen với toán cho trẻ là cần nắm bắt tình hình thực tế và khả năng kiến thức của trẻ, tận dụng các biện pháp lồng ghép các môn học khác sao cho phù hợp và mang lại hiệu quả đối với trẻ.

Trẻ có kết quả cao trong học tập nhằm phát huy thể mạnh, tiềm năng của mỗi trẻ. Luôn hướng tới cơ hội tốt nhất để phát triển toàn diện cho trẻ về suy nghĩ, tính cách, hành vi ứng xử thông qua những kỹ năng mềm và kỹ năng sống cần thiết.

Sáng tạo nên môi trường học tập chất lượng, giúp trẻ có cơ hội khám phá, rèn luyện nhiều hơn, được đánh giá đúng tài năng và luôn được mọi người tôn trọng, tin tưởng.

Một số biện pháp hiệu quả giúp trẻ 4-5 tuổi làm quen với toán

Lắng nghe ý kiến đóng góp xây dựng của tổ chuyên môn, đồng nghiệp rút kinh nghiệm sau mỗi hoạt động để giúp trẻ phát triển tốt hơn.

Thực hiện tốt công tác tuyên truyền với phụ huynh học sinh để phối hợp giữa gia đình và nhà trường để chăm sóc giáo dục trẻ.

2. Những kiến nghị và đề xuất:

Bộ phận chuyên môn Phòng Giáo dục và Đào tạo, chuyên môn của Trường thường xuyên tổ chức thêm nhiều chuyên đề ở các lĩnh vực cũng như sáng kiến kinh nghiệm của từng bậc học cần được nhân rộng đến các trường, giáo viên tham khảo, học tập và ứng dụng.

3. Tài liệu tham khảo:

- Chương trình giáo dục mầm non”.
- Tài liệu tâm lý học trẻ mầm non.
- Tuyển tập các trò chơi phát triển cho trẻ mẫu giáo (Nhà xuất bản Hà Nội)
- Sách “ Tổ chức hoạt động phát triển nhận thức cho trẻ mầm non theo hướng tích hợp”- NXB Giáo dục
- Sách “ Các hoạt động làm quen biểu tượng toán ban đầu của trẻ mầm non”- NXB Giáo dục Việt Nam.
- Module MN4: Đặc điểm phát triển nhận thức, Những mục tiêu và kết quả mong đợi ở trẻ mầm non về nhận thức
- Module MN 31: Hướng dẫn sử dụng một số phần mềm vui chơi, học tập thông dụng cho trẻ Mầm non.
- Thông tin mạng Internet.

Trên đây là những kiến nghị trong quá trình thực hiện “*Một số biện pháp hiệu quả giúp trẻ 4-5 tuổi làm quen với toán*”.

Tôi rất mong nhận được sự góp ý và bổ sung của các cấp lãnh đạo, các bạn đồng nghiệp để tài sáng kiến kinh nghiệm của tôi được hoàn thiện hơn.

Tân Thông Hội, ngày 25 tháng 01 năm 2024

Xét duyệt của đơn vị

Người viết

Hiệu trưởng

Lê Thị Thu Thủy

Lê Thị Vẽ